

7/1291

T.C

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.01.00-610-261375
Konu : Soru Önergeleri

22/12/2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 02/12/2011 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-362/3982 sayılı yazısı.

Balıkesir Milletvekili Sayın Ahmet Duran BULUT'un 7/1291 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK : Cevap (2 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

**BALIKESİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET DURAN BULUT'UN 7/1291 ESAS
NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN
CEVAP**

Merkezi Mekke'de bulunan Umm Al-Oura Üniversitesi'nin geliştirdiği Kabe'yi genişletme projesi Suudi Arabistan Kral'ı Abdullah tarafından kabul edildi. Projeye göre Kanuni Sultan Süleyman tarafından Mimar Sinan'a hazırlatılan ve 1590 yılında Mimar Mehmet Ağa tarafından inşa edilen Osmanlı revakları ve kubbeleri de alanın 20 metre genişlemesi dolayısıyla yıkılmak zorunda kalacaktır.

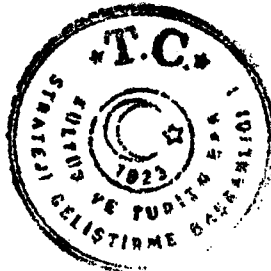
SORU 1: Bu proje ile geçmişten günümüze kadar uzanan Osmanlı mimari eserleri yok edilmek mi isteniyor?

SORU 2: Osmanlıdan miras kalan ve günümüze kadar gelen Osmanlı revakları ve kubbelerinin yıkılmaması tarihi eserlerimizin korunması adına ne tür çalışmalar ve girişimler yapılacaktır?

CEVAP 1-2: Mimar Sinan'ın planlarını hazırladığı ve 1590 yılında Mimar Mehmed Ağa tarafından hayata geçirilen Mescid-i Harem'in revakları; Kâbe'yi dikdörtgene benzer biçimde çevrelemekte ve 500 küçük kubbeden oluşmaktadır. Ülkemiz ile Suudi Arabistan'ın ortak kültür mirası kapsamındaki revaklar, Osmanlı Dönemi İslam Mimarisinin Mekke'deki en güzel örneklerinden biri olarak özel bir önem taşımaktadır.

Tavaf Alanı'nın genişletilmesi çalışmaları kapsamında revakların yıkılmasının öngörüldüğü yönündeki basın haberleri üzerine; Dışişleri Bakanlığı Kültür İşleri Genel Müdür Yardımcılığının 25/03/2010 tarihli ve 774144 sayılı yazısında; revakların bulundukları yerde tutulmalarına büyük önem atfedildiği, İslam Dünyası için kutsal Kâbe ile özdeşleşen revakların yerinden kıpırdatılmaları durumunda, "horasan harcı" ile örülen sütun başlıkları ve kubbe taşlarının büyük zarar görecekları, kubbelerin iç taraflarındaki süslemelerin de tahribata uğrayacakları tehlikesine Suudi makamların dikkatinin çekildiği ve projeden özellikle imtina edilmesi gerektiğinin belirtildiği dile getirilmektedir.

Revakların ülkemize getirilmelerine ilişkin talepler ve bu doğrultudaki çalışmaların yanlış anlama ve yorumlara yol açabileceği ve mutlaka yerlerinde tutulmaları gerektiği yönündeki ısrarlı girişimlerini de zayıflatabileceği hususuna dikkat çekilmektedir.

Cidde Başkonsolosluğumuzdan gönderilen Suudi Arabistan'da yayımlanan Okaz Gazetesi'nin 19/11/2010 tarihli baskısında, "Mina'daki Dikey Genişleme Onay Beklemektedir" başlığı altında yer alan ve Mekke Emir'i Prens Halit'in Kabe'nin tavaf alanının genişletilmesini de kapsayan proje çalışmalarına ilişkin açıklamalarına de yer verilen haberin metni ve çevirisi, Dışışleri Bakanlığı Kültür İşleri Genel Müdür Yardımcılığının 18/03/2011 tarihli ve 43 sayılı yazıları ile iletilmiştir.

Söz konusu yazıda; Kral Abdullah'ın emriyle kaldırılması öngörülen Kâbe Revaklarının yer aldığı projenin değiştirildiği; ülkemizle ilişkileri göz önüne alarak, iki ülke ilişkisinde herhangi bir pürüz çıkmasına meydan verilmemesinin istendiği, Shamiye binalarından Harem'e erişimin köprülerle sağlanacağı hususunun yetkililerden öğrenildiği; revakların yıkılacağı yönündeki güncel kaygılarımızın giderilmiş kabul edileceği belirtilmiştir.

Ancak, Kâbe'yi çevreleyen Osmanlı Revaklarının yıkımının başlayacağına dair çeşitli gazete haberleri alınması üzerine, Kabe Osmanlı Revakları ile Medine'de yer alan Osmanlı Tren Garının belgeleme çalışmalarını gerçekleştirmek üzere uzman personelimiz görevlendirilmiş olup 15/11/2011 tarihli ve 231858 sayılı yazımız ile Dışışleri Bakanlığına bildirilmiştir.

Konuya ilişkin Dışışleri Bakanlığı ile koordinasyon sağlanarak çalışmalar planlanmaktadır.

